

Datum: 05.08.2026

Medij: Nova S

Emisija: Probudi se

Autori: Redakcija

Teme: bezbednost u saobraćaju i saobraćajna signalizacija

	Početak	Trajanje
Emisija	05.08.2026 07:00:00	180:00
Prilog	05.08.2026 09:02:00	3:27

Naslov: Protest zbog bazne stanice

[Pogledaj video prilog](#)

7425

Melanom; Prevencija; Zaštita od sunca

Dobro jutro još jednom, ali ovog puta iz naše letnje bašte. I kao što smo rekli i nagovestili pre reklama, sada pričamo o melanomu. Nažalost, Srbija je prva po smrtnosti od ovog tipa malignog tumora kože.

Iako nismo prvi po broju obolelih, međutim, to po svemu sudeći ukazuje da se ne vodi računa dovoljno o prevenciji, da se možda građani na vreme ne pregledaju, ali i da se ne štite dovoljno od sunca.

Detaljnije o tome svakako ovog jutra razgovaramo sa dermatološkinjom Aleksandrom Vojvodić.

Dobro jutro i hvala vam što ste ovog jutra u emisiji "Probudi se". Dobro jutro, hvala na pozivu.

Kao što sam napomenula, dakle, mi nismo prvi po broju obolelih, ali nažalost jesmo prvi po smrtnosti.

Šta nam to govori? Da naši građani nemaju dovoljnu svest o tome koliko često treba da idu na preglede, kako da neguju svoju kožu? Jeste. Naši građani, nažalost, nemaju dovoljnu svest o tome ni koliko treba često da se pregleda koža, niti kako pravilno da se štiti od sunca.

I sve to rezultira, ali i, nažalost, možda neadekvatno organizovan zdravstveni sistem dovodi do toga da mi na kraju imamo tu posledicu da smo prvi u Evropi po broju smrtnosti od melanoma.

To je pre svega ono što je potrebno da bismo to smanjili, jeste da građani budu svesni koliko je štetno izlaganje suncu i koliko je neophodno da se štitimo od sunca i od svih izvora UV zračenja, uključujući i solarijume. I ono što je takođe bitno jeste da štitimo i decu i nas odrasle takođe, i da redovno idemo na dermoskopske preglede. Jer šta je bitno?

U Evropi se uglavnom melanomi otkriju u prvom ili drugom stadijumu, kada je procenat izlečivosti 70 do 80%, a u Srbiji se otkriju u trećem i četvrtom stadijumu, kada je petogodišnje preživljavanje veoma nisko.

Jer tada već imamo metastatski melanom, melanom je metastazirao na druge organe i veoma je mala mogućnost lečenja takvog melanoma. I naravno, kod nas nisu prisutni i svi lekovi kao što su prisutni u Evropi, tako da mi smo na neki način ipak u nekoj, nismo u takvoj prednosti kao što je Evropa.

S druge strane, kod nas su dosta prisutni fototipovi tip 1, tip 2, koji su, znači, svetle puti, svetlih očiju, zelene ili plave, prirodno plave ili crvene kose. Takođe sa dosta pegica, zatim da imaju veći broj od 50 mladeža, i da imaju atipične mladeže, i takođe da je neko u porodici ranije imao neki tumor kože, posebno melanom, ili da su oni ranije imali neki tumor kože, što predstavlja tu neku rizičnu grupu. Ta rizična grupa mora posebno da vodi računa da se ne izlaže suncu i da ide i nekada, kako odredi lekar, ali i na 3 meseca i na 6 meseci na pregled kože, odnosno na dermoskopiju.

A svi građani, svi građani treba bar jednom godišnje da idu na pregled mladeža, odnosno dermoskopiju, a ukoliko se tada odredi da postoji neki atipični mladež ili nešto sumnjivo, ići će se na pregled na 3 meseca ili na 6 meseci, ili će se taj mladež ukloniti ukoliko postoji neka sumnjiva promena, znači naravno.

Tako da... A šta su atipični mladeži kad kažete? Atipični mladeži su mladež koji je, znači, tipičan mladež je mladež koji ima jednak oblik, veličinu, boju, evo kao što je ovaj vaš upravo sad koji gledate. Tako je, jeste. Znači, jednake ivice, po onom ABCDE pravilu kada gledamo, on se ne menja tokom vremena, i to je tipičan mladež.

Atipični mladeži su kada pogledamo, i nekada jedna osoba može da ima, kada imamo jedan atipičan mladež, to nam nije problem, nego postoje osobe koje imaju po 10, 15, 20 atipičnih mladeža.

I mi ne možemo sad jednoj osobi da uklonimo 20 atipičnih mladeža, nego onda moramo te atipične mladeže da mapiramo, da uradimo digitalnu dermoskopiju i da te mladeže pratimo tokom vremena, da vidimo da li se neki od njih menjati. Ukoliko postoji promena takvog jednog atipičnog mladeža, znači da on nema jednake ivice, ima asimetriju, ima promenu u boji, nije mu jednaka boja, ima, znači, i onda se on menja tokom određenog vremena, da se taj jedan od njih, ako se izmenio, ukloni. I onda su oni u najvećem riziku jer ti atipični mladeži su upravo najteži da sam pacijent, da kažem, primeti da li se promenio ili se nije promenio, jer je već sam po sebi nije karakterističan, nije jednak, nije obična jedna braon tačka kao što smo svi navikli da mladeži budu. A ono što je isto bitno, ukoliko bilo ko primeti da se bilo šta na telu razlikuje i da je drugačije, ono što mi zovemo kao ružno parče, znači sve vam je na telu jednako, a samo se to razlikuje, obavezno se javite lekaru, jer ta promena koja je drugačija od svih ostalih je uvek sumnjiva i uvek mora biti pregledano od strane lekara dermatologa i da se uradi dermoskopija.

Pomenuli ste, i ja sam isto pomenula, zaštitu od sunca, i evo ja sam ovde donela neki SPF sa faktorom 30.

I ono što je moje pitanje, i kako moje pitanje u stvari šta glasi, jeste da li naši ljudi znaju kako se štiti od

Datum: 05.08.2026

Medij: Nova S

Emisija: Probudi se

Autori: Redakcija

Teme: bezbednost u saobraćaju i saobraćajna signalizacija

	Početak	Trajanje
Emisija	05.08.2026 07:00:00	180:00
Prilog	05.08.2026 09:02:00	3:27

Naslov: Protest zbog bazne stanice

[Pogledaj video prilog](#)

sunca. Često čujem, i privatno i na poslu, da ljudi kada odu na more, pogotovo žene, jer žene često vole taj tamniji ten i taj bronzani ten, prvih 2-3 dana koriste ovaj faktor od 30 i odmah posle se prelazi na 20, na 15. Koliko je to opasno? I da li prvog dana koristimo 30 ili 50? I koliko prvih dana? Faktor 50 štiti od 98% UVB zraka, a faktor 30 od 96, otprilike, tako tu negde, posto UVB zraka. Svaki faktor plus ima na, mora na sebi da sadrži da štiti od UVA zraka dodatno, jer UVA zraci idu dublje i dovode do fotostarenja i oštećenja DNK. I nama je jako bitno da koristimo, obavezno se uvek koristi u faktor 50.

Znači, uvek. I bitno je, ne samo, znači, faktor 50, da se koristi u dovoljnoj količini i da se koristi na svaka 2 sata kada smo izloženi suncu, jer se ta mogućnost zaštite i samog faktora 50 gubi posle 2 sata. I nikako da se smanjuje tokom vremena, ono kako smo mi sad izlaganje, jeste, kako prolazi vreme. Sad smo, znači, 10 dana, pa 2 dana koristimo 50, 3 dana koristimo 30, pa 20, pa maslinovo ulje, kako ide, otprilike. Znači, nikako.

Sa istom bojom kože treba da se ode na more i sa tom istom bojom kože da se vrati sa mora.

To je jedini znak da smo se pravilno štitili od sunca. Jer ako koža potamni, to je znak da su naše ćelije kože oštećene i da su one već poslale znak upozorenja našim melanocitima, ćelijama koje stvaraju pigment melanin, da su oštećene, da im je potrebna zaštita, da je njihov DNK ugrožen.

I upravo zato tamni koža, jer je taj melanin kao suncobran koji se stvara iznad nukleusa, odnosno dela ćelije koji sadrži DNK, hromatin, gde se nalazi ono što je glavno učeliji, gde nastaju sve bolesti, tumori i sva, znači, najozbiljnija oboljenja. U ovom slučaju govorimo i o bazocelularnom karcinomu, squamocelularnom karcinomu kože, najčešćim tumorima kože. I on napravi kao suncobran.

Kada je koža potamnela i malo, to znači da je već došlo do tog jednog upozorenja od strane keratinocita koji su poslali melanocitima. A kada dođe do oštećenja melanocita, tih ćelija koje stvaraju melanin, nastaje melanom. Najozbiljniji tumor kože, koji je jedan od najmalignijih tumora u ljudskom organizmu, koji metastazira podjednako brzo kao karcinom pankreasa ili karcinom ovarijuma, odnosno jajnika. Tako da, zato mi imamo da u trenutku dijagnostike imamo već metastaze.

Nije to samo do ljudi koji kasno dođu, nego jako je brz taj razvoj melanoma, jeste.

Hvala mnogo što ste ovog jutra razgovarali sa mnom o ovoj veoma važnoj temi.

I nadamo se da će naši gledaoci svakako da neke od ovih saveta, ako ne i sve, uvrste u svoju dnevnu rutinu.

